

Újabb értékkel gazdagodott városunk *A Zirci Országzászló Alapítvány felavatta a Zöldkeresztes kutat*

Negyven év után először kezdett folyni a víz a Rákóczi tér 6. szám alatt felállított kútból, miközben a közeli templom tornyából halk harangszó hallatszott. A Zirci Országzászló Alapítvány széleskörű érdeklődés mellett újabb ipari emléket állított helyre városunkban.

Az úgynevezett zöldkeresztes kút eredetét *Dombi Ferenc* zirci helytörténeti gyűjtő nyomán *Egervölgyi Dezső*, az alapítvány kulturális felelőse ismertette. Először is internetes forrásra hivatkozva elmondta: a név egy országos falusi egészségvédelmi szolgálatra utal, amely a nemzetközi környezetvédő mozgalmak okán lett „zöldkereszt”. A zirci hálózat egészségházat létesített, ahol hetente zöldkeresztes tanácsadásokat tartottak. A házhoz fürdő is épült, mely vízellátását az Erzsébet utcai kútból nyerte elvezetés útján. Az egykori apátsági telken helyreállított kerek kutat – amelyhez a kelyhet a *Drkosch család* ajándékozta – *Máj János* és *Bittmann Károly* alapítványi tagok adták át a városnak.

„Százéves kút magas fák közt a kertben, tiszta vizű, hűvös és mély” – idézte a Generál együttest *Ottó Péter* polgármester. Bár a zöldkeresztes kút csak 66 éves, a városvezető azért olvasta fel egy '72-es zenei klasszikus szövegét, mert úgy érzi, ez a dal nem csak a kútról szól, hanem az elhagyott házról, a zöld ligetről és arról a városközponttól, amely „folyamatosan megújul és szépül, várja a fáradt idegeneket és a városlakókat, hogy megpihenjenek, feltöltődjenek, és jól érezzék magukat itt”. Zirc város polgármestere emlékeztetett arra: tíz éve kezdődött el a belváros megújítása, a lány- és fiúiskolával, az egykori legényegylet épületével. Folyamatban van a Reguly Múzeum, a Rákóczi tér és az apátsági épületegyüttes rekonstrukciója. – A legtöbb fejlesztéshez pénzre van szükség, pályázati források útján valósulnak meg. Az elmúlt évszázadokban azonban még nem voltak pályázatok, de Zirc lakosságában, ebben a kis közösségben mindig megvolt a tenni akarás, az összefogás, és saját erejükkel várost építettek – mondta a településvezető. Az országzászló alapítvány érdemét nem csak a műemlékek helyreállításában látta, hanem hogy egyáltalán felismerik környezetünk apró értékeit.

Kugler Gyula, a Bakonykarszt Zrt. vezérigazgatója a térség kutas városának nevezte Zircet, miután tiszteletét fejezte ki az alapítványnak, hogy immár a harmadik köztéri kutat állították helyre. – A földi életnek alapfeltétele a tiszta, egészséges ivóvíz. Az okos mérők – víz, villany, gáz – korában távolinak tűnik a 40-60 évvel ezelőtti mindennapos cselekedet, hogy elmegyünk a kútra vízért. Pedig régen ez volt az aktuális hírek terjesztésének a „médiума” – mondta az igazgató. A Víz Világnapja alkalmából hozzátette: hazánkban nem merülnek fel mennyiségi problémák a víz kapcsán, viszont fontos, hogy megőrizzük a minőséget.

Illés Ferenc nyugalmazott múzeumigazgató, Zirc város díszpolgára felkötötte az emlékezés szalagját a kútra, majd *Vecsey Katalin* református lelkész és *Huszár Lőrinc* plébános atya megáldották a közadakozásból felállított ipari emléket. Az eseményt megtisztelte jelenlétével *Talabér Márta* országgyűlési képviselő asszony is.

Máj János, a Zirci Országzászló Alapítvány elnöke átadja a zöldkeresztes kutat Ottó Péter polgármesternek

Mély a múltnak kútja – Egervölgyi Dezső beszédéből

A zöldkeresztes egészségvédelmi szolgálat a Rockefeller Alapítványhoz és *Johan Béla* orvos nevéhez fűződik, aki kidolgozta a falusi egészségvédelmi munka koncepcióját és gyakorlati megvalósítását. A szolgálat védőnői 1930-tól olyan képzésben részesültek, mely kettős képesítést adott: ápolónői és védőnői oklevelet. Ennek az volt a célja, hogy az otthoni gondozás során az ápolással kapcsolatos problémák megoldására is felkészítse a védőnőket. Egyértelműen fogalmazták meg a két hivatását különbözőségét és kapcsolódását. Az ápolónői és az egészségügyi védőnői hivatásban sok a rokon vonás, csupán feladatuk és a működési területükben különbözik egymástól. Az ápolónő a gyógyító munkában vesz részt, a védőnő ezzel ellentétben a bajmegelőzés szolgálatába szegődik. A védőnők a családgondozási szemléletet tartották a legalapvetőbb szempontnak. 1941-ben 1044 védőnő látta el az általa gondozott lakosságot. A védőoltással kapcsolatos tennivalók is a védőnői szolgálat részét képezték, melynek eredményeként jelentős mértékben lehetett csökkenteni a fertőző és járványos megbetegedéseket. 1948-tól a szolgálat működésében jelentős változások következtek be. A Zirc, Borzavár, Nagyesztergár, Olaszfalu községekre kiterjedő Zirci Zöldkeresztes Egészségvédelmi Szolgálat által létesített egészségházhhoz kapcsolódó fürdő egyrészt iskolafürdő volt egy zuhanyteremmel, de létesült két fürdőszoba a felnőttek számára is. A fiúiskola melletti négyszáz négyszögöles telket az apátság ajándékozta a szolgálat részére. „Az egységes ciklusterv szerint 14 méteres homlokzatú egészségház egy kis előkerttel a tér összhangját fogja emelni” – írta a Zirc és Vidéke Újság 1939. április 30-án. Még ebben az évben – augusztus 18-án – kiadásra került a megnyitó levél, mely szabad utat engedett az építkezésnek, amelyet október 31-én fejeztek be. A tényleges használatbavétel ideje 1940. június 1.

Az alapítvány gyakran támaszkodik Dombi Ferenc helytörténeti gyűjtéseire

„Javaslattételi felhívás”

Ottó Péter polgármester köszönetét fejezte ki az alapítványnak az újabb alkotásért. Elmondta, öt évvel ezelőtt a város Pro Urbe Emlékéremmel ismerte el a tagok addigi munkáját. Hozzátette: voltak olyan hangok, hogy miért kell kitüntetni egy ennyire fiatal alapítványt. Erre az volt a Képviselő-testület több tagjának a reakciója: nem az a fontos, hogy ki hány éves, hanem hogy mit tesz Zircért. – Az országzászló alapítvány az alatt a négy év alatt is sokat tett. Azóta eltelt öt év, jöttek ismét a dolgos hétköznapiak, az újabb avatóünnepségek. Egy valamiben adok igazat azoknak, akik aggódtak az alapítvány elismerése kapcsán: mi az, amit még adhatunk nekik, hiszen a közösségek legmagasabb elismerését már megkapták – mondta a városvezető, aki úgy zárta a gondolatait: adjuk meg az elismerést az alapítványi tagoknak azzal, hogy kövessük a példájukat, legyenek jó ötleteink, minél többen csatlakozzunk a városban tenni akaró civil szervezetekhez.

Két zirci diák szép eredménye

Korlátozott számban lehetett kapni a Bakonykarszt Zrt. ingyenes lapjából a helyszínen, az újságot az alapítvány által kínált bor és pogácsa társaságában lapozgathatták az emberek. Kugler Gyula, a vízügyi társaság igazgatója a Víz Világnapja alkalmából 1995 óta kiírásra kerülő pályázatról beszélt, amikor Veszprém megye általános és középiskolás diákjait szólítja fel irodalmi, fotó és rajzpályázatra. Zircet idén a Reguly Antal Szakképző Iskola és Kollégium képviselte, amelynek két diákja, *Köteles Anikó* és *Csatári Gina* 11. évfolyamos tanulók tanulmánydolgozat kategóriában harmadik helyezést értek el.

A Zirci Országzászló Alapítvány által helyreállított kutak: 2010 – Katzer-kút 2011 – Köröszkút 2012 – Zöldkeresztes kút